

РЕЦЕНЗИЈА

**НА РАКОПИСОТ СО НАСЛОВ „КОНТРАСТИВНА ГРАМАТИКА НА
ТУРСКИОТ И НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК” ОД ПРОФ. Д-Р МАРИЈА
ЛЕОНТИЌ, ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” ВО ШТИП**

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр. 1902-186/6 од 4.10.2018 година од редовната седница на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет, одржана на 4.10.2018 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Октај Ахмед, редовен професор на Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје;
- д-р Назим Ибрахим, редовен професор на Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „КОНТРАСТИВНА ГРАМАТИКА НА ТУРСКИОТ И НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК” од проф. д-р Марија Леонтиќ, наменет за студентите на прв циклус студии на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Филолошки факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Насловот на ракописот е „Контрастивна граматика на турскиот и на македонскиот јазик“ од проф. д-р Марија Леонтиќ, вонреден професор на Групата за турски јазик и книжевност на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Учебникот е наменет за истоимениот предмет *Контрастивна анализа на турскиот и на македонскиот јазик*, којшто е задолжителен за студентите во првиот семестар на Групата за турски јазик и книжевност на истиот Факултет и со неделен фонд на часови од 2+2.

По деталниот преглед на добиениот ракопис, Комисијата потврдува дека приложениот ракопис во целост е изработен во согласност со наставната програма. Студиската програма по овој предмет е во целост опфатена, обработена и детално елаборирана во приложениот ракопис.

Податоци за обемот на ракописот: Ракописот се состои од вкупно 220 страници компјутерски обработен текст, без проред. На крајот од учебникот се дадени два прилози: 1. Турско-македонски-англиски речник на граматички и лингвистички термини; 2. Македонско-турски речник на граматички и лингвистички термини.

Форматот на ракописот е А4, со користен фонт Times New Roman. Текстот изобилува и со голем број табели, за полесно контрастирање и паралелно елаборирање на темите во двата јазика.

Авторката д-р Марија Леонтиќ е наставник по истоимениот предмет. Имајќи ги предвид сите потреби по тој предмет, обемот на ракописот по содржина ги задоволува сите критериуми според бројот на часови, како и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Учебник или монографија со иста или слична тематика ни од далеку не постои во земјава, но и во странство. Ова е единствен труд кој на оригинален начин контрастивно ги дава граматиките на овие два апсолутно неповрзани јазици, од сосема различни јазични семејства. Различната генеолошка етимологија на турскиот и на македонскиот јазик го прави контрастирањето исклучително тешко, но д-р Марија Леонтиќ тоа многу умешно го прави.

Фактот што таков труд до сега воопшто не е објавен, а од друга страна постоењето на таков предмет на УГД, го прави овој учебник исклучително потребен.

Краток опис на содржината: Ракописот, покрај предвидено место на почетокот за рецензија и предговор, се состои од повеќе поглавја, односно опфатени се сите поважни дисциплини од турската лингвистика:

ФОНЕТИКА И ФОНОЛОГИЈА

Како и во сите делови на ракописот, паралелно се опфатени, обработени и објаснети фонетиката и фонологијата на турскиот и на македонскиот јазик:

- I. Фонетика и фонологија на турскиот и на македонскиот јазик*
- II. Гласовите и нивната поделба во турскиот и во македонскиот јазик*
- III. Транскрипцијата на турските лични имиња според Правописот на македонскиот јазик.*

МОРФОЛОГИЈА И МОРФОСИНТАКСА

Во ова поглавје, д-р Марија Леонтиќ многу успешно ги контрастира двата јазика на морфолошко и на морфосинтаксичко ниво. Темите кои се опфатени се следниве:

- I. Морфологија и морфосинтакса на турскиот и на македонскиот јазик*
- II. Зборовни класи во турскиот и во македонскиот јазик*
- III. Граматички категории во турскиот и во македонскиот јазик*
- IV. Начини на изразување на природниот род во турскиот и во македонскиот јазик*
- V. Степенување на придавките во македонскиот и во турскиот јазик*
- VI. Личните заменки во турскиот и во македонскиот јазик*
- VII. Помошниот глагол i- во турскиот јазик и помошниот глагол сум во македонскиот јазик*
- VIII. Простите времиња и начини во турскиот јазик и нивните еквиваленти во македонскиот јазик*
- IX. Глаголската именка, глаголската придавка и глаголскиот прилог во турскиот и во македонскиот јазик.*

СИНТАКСА

Турската синтакса не е многу работена на македонски јазик. Оваа празнина д-р Марија Леонтиќ се обидува да ја пополни со контрастирање на турската и на македонската синтакса. Темите што ги опфаќа се:

- I. Синтакса на турскиот и на македонскиот јазик*
- II. Граматичката структура на реченицата во македонскиот и во турскиот јазик*
- III. Видови реченици во турскиот јазик и нивните еквиваленти во македонскиот јазик.*

ДОДАТОЦИ

На крајот од ракописот се дадени следниве додатоци кои го олеснуваат совладувањето на материјалот, односно замислени се како мали речници во кои студентите во секое време ќе можат да го пребараат еквивалентот на еден поим од еден во друг јазик:

- I. Турско-македонски-англиски речник на граматички и лингвистички термини*
- II. Македонско-турски речник на граматички и лингвистички термини.*

ЗАКЛУЧОК

Учебникот „**Контрастивна граматика на турскиот и на македонскиот јазик**“ од **проф. д-р Марија Леонтиќ** во целост ги задоволува критериумите на едно вакво наставно помагало по истоимениот предмет. Несомнено трудот ќе им биде од корист не само на студентите од Групата за турски јазик и книжевност, туку и на пошироката научна и стручна јавност, како и на сите граѓани кои се интересираат со турскиот или со македонскиот јазик, односно како еден дел од едниот јазик се дава во другиот јазик.

Авторката многу сериозно и систематски приоѓа кон оваа комплексна материја и овој труд е резултат на тој сериозен пристап. Научните квалитети и научниот придонес несомнено се големи. Трудот долго време ќе биде првиот извор што ќе го привлече вниманието на сите кои се интересираат за овие два јазика и нивното контрастивно учење и проучување.

Предлогот на Рецензентската комисија е овој ракопис да се објави на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип и истиот да биде задолжително помагало, односно задолжителен учебник за студентите кои го слушаат истоимениот предмет.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Октај Ахмед, редовен професор, с.р.

Д-р Назим Ибрахим, редовен професор, с.р.